

המרכז לצדק חברתי ודמוקרטיה ע"ש יעקב חזן במכון ון ליר בירושלים

קבוצת מחקר: משילות משולבת - Collaborative Governance

מאי 2016

צוות הפרויקט: פרופ' יצחק גל נור, ד"ר ורדה שיפר, ד"ר נטע שר-הדר, ד"ר ליהיא להט, נעמיקה ציון

משילות משולבת - Collaborative Governance - משמעה נכונות אסטרטגית של בעלי עניין ממגזרים שונים לקחת חלק במסגרת של פעילות משותפת שמטרתה לקדם תהליכי מדיניות או קבלת החלטות בנושאים ציבוריים. העניין הגובר במנגנונים של משילות משולבת הוא תגובה לרפורמות "הניהול הציבורי החדש" שהתאפיינו, בין היתר, במדיניות של הפרטה והעברת תפקידים מהמדינה למגזרים אחרים, העתקת שיטות ניהול עסקיות לניהול הציבורי, ודגש על שירות ללקוחות. מאז שנות ה-2000 מבקשות רפורמות ניהוליות לפעול ליצירת ממשל קוהרנטי, לחיזוק האמון והלגיטימציה במוסדות הממשל ולהכללתם ושיתופם של שחקנים ממגזרים שונים, המביאים עמם "קולות" שונים אל תהליכי עיצוב ויישום מדיניות.

היוזמה למשילות המשולבת יכולה לבוא מכל אחד מהשחקנים, והשאיפה היא להגיע להחלטות שמבוססות על קונצנזוס או הסכמה רחבה. קיימות גישות שונות מרחיבות ומצמצמות הן באשר להגדרת המושג והן ביחס למיפוי הגורמים והמרכיבים המשפיעים על יישומם של הסדרים אלה. קיימת גם מחלוקת בדבר ייחודיות התופעה והחידוש שהיא טומנת בחובה. לדוגמה, אמרסון ואחרים (2011) מציעים מודל אינטגרטיבי של משטרי משילות משולבת הבנוי על תלות הדדית בין שלושה ממדים - הקונטקסט, הדינמיקה והפעולות שנקטות. שאלה מרכזית נוספת נוגעת להשלכות של המשילות המשולבת ומנגנוניה - האם המדינה מתפרקת מאחוריה? מי אחראי בסופו של דבר? האם וכיצד מנגנונים אלה מביאים לידי ביטוי את עקרון הייצוגיות של המודל הדמוקרטי? בתחום המעשי גובר השימוש במנגנונים שונים או חלקיים של משילות משולבת: שולחנות עגולים בין-מגזריים; ניהול תחומים שונים ברשות מקומית; שיתוף בעלי עניין בתהליכי תכנון ובניהול משאבי טבע דוגמת מאגרי מים, גיוס בעלי עניין על מנת לקדם חקיקה, שיתוף פעולה בין גופים פילנתרופיים ובעלי עניין מדינתיים ועסקיים; שילוב בעלי עניין לשם קביעת מדיניות ביחס לאוכלוסיות ספציפיות, ועוד.

מטרת הקבוצה: בחינת הייחודיות של המשילות המשולבת ולימוד הנושא הן מבחינה מחקרית והן מבחינה מעשית. הקבוצה שואפת לתרום לפיתוח המושג ולהבנת הייחודיות שלו, ולהציע דגם של משילות משולבת שמתאים להקשר הישראלי.

שיטת העבודה: בקבוצה חברים כ-20 חוקרים ממוסדות אקדמיים שונים מרחבי הארץ ומתחומים דיסציפלינריים שונים דוגמת: משפטים, מדע המדינה, מינהל ומדיניות ציבורית, עבודה סוציאלית וסוציולוגיה. הקבוצה החלה את עבודתה במאי 2015 וקיימה עד כה שבעה מפגשים שכללו הרצאות של מומחים ודיונים. המפגשים מתקיימים במסגרת המרכז לצדק חברתי ודמוקרטיה ע"ש יעקב חזן במכון ון ליר בירושלים. בנוסף, חברי הקבוצה מציגים את הנושא בכנסים אקדמיים ומבקשים לייצר תהודה ציבורית לנושא.

מוצר סופי: ספר ראשון מסוגו בנושא זה, שישלב את ההיבט התיאורטי עם המלצות מעשיות למשילות משולבת בישראל.